

PÉCSI Dohánygyár

III. EVFOLYAM, 5. SZÁM

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1976. MAJUS

Kevesebb balesetet!

Vállalatunk baleseti helyzete a IV. ötéves terv során évenként fokozatosan javult. A balesetek száma az 1970-es 23-ról, 1975-re 10-re csökkent. Ez önmagában szép eredmény. A balesetek miatt kiesett munkanapok viszont nem csökkentek ilyen mértékben. Ezt az idézte elő, hogy 1973 januárjában történt egy súlyos baleset, mely három éven át rányomta bélyegét a kiesett napok számanak alakulására és összesen 861 kiesett napot idézett elő. Ettől a balesettől eltekintve a többi baleset súlyossága sem mutat csökkenő tendenciát, inkább kismértékű emelkedést. 1975-ben egy balesetre 26,3 kiesett nap jutott és ez az ötéves átlaghoz viszonyítva 3,1 nappal több.

Felvetődhet a kérdés bárkiben: ezen hogyan lehet segíteni? A válasz nem egyszerű. Négy, öt évvel ezelőtt a balesetek túlnyomó többsége mukagépes balesetből származott, ezek a balesetek 13-ról 2-re csökkentek az öt év során és úgy látszott, hogy a mukagépesnél jelentkező baleseti veszélyforrások megszüntetése sikerült. Erre rácsófol az, hogy 1976 első negyedében már három mukagépes baleset történt és mindhárom esetben a baleset előidéző ok a gépek szabálytalan kezelése volt.

A másik fontos jelenség, mely az öt év alatt a baleseti helyzet változását jelzi az, hogy a termelési osztályon a balesetek száma fokozatosan csökkent, a kisegítő egységeknél pedig növekedett. 1975-ben az összes baleset 40%-a keletkezett csak a technológiai osztályokon és a többi a jóval kisebb létszámú foglalkoztató kisegítő üzemrészeknél. Többet kell foglalkozni tehát a kisegítő egységeknél is a munkavédelemmel.

Ha fontossági sorrendet akarnánk felállítani a munkavédelmi feladatok területén, akkor először és legfontosabbnak a munkavédelmi oktatás színvonalának fokozását és a munkakörülmények javítását, ezen belül is a munkahelyek rendezését és tisztaságának biztosítását kell megemlíteni. Az oktatás fokozása azért szükséges, mert a technológia és az anyagmozgatás területén a nagy fluktuáció miatt kevesebb lett a munkakörét jól ismerő, begyakorlott és az új dolgozóra vigyázni tudó munkaerő. Az alapos, részletekbe menő elméleti és gyakorlati oktatásokkal ezen a helyzeten segíteni lehet.

A munkakörülmények javítása területén a fő feladat a környezeti ártalmak és ezen belül is a zaj- és hőártalom csökkentése.

A célkitűzések eléréséhez várjuk vállalatunk minden dolgozójának aktív közreműködését.

Perlaky József

Szocialista kollektíváink idei vállalásai

Félezen – harminc brigádban

Hatékonyan, takarékosan, magasabb szinten

Az 1976. évi népgazdasági terv célkitűzéseinek teljesítéséhez az V. ötéves terv előirányzatainak megvalósításához brigádjaink részéről megtörténtek a felajánlások és szerződéskötések. E felajánlások teljesítéséhez szükség van minden dolgozó és brigádtag alkotó munkájára, kezdeményezésére, javaslataira. Dolgozóink erőfeszítését bizonyítja, hogy a feladatok megvalósítására szocialista brigádokban, munkabrigádokban, önálló egységekben tettek felajánlást a vállalat vezetősége által kitűzött célfeladatokat megvalósítására. Az ilyen módon rögzített felajánlások képezik a vállalat és a brigádok közötti kétoldalú szerződést, melyekről az alábbiakban adunk tájékoztatást.

Célprémium

Vállalatunk vezetősége részéről kiadott munkaverseny-szabályzat, mely tartalmazza a szocialista munkaverseny továbbfejlesztését, a vállalati és csoportérdekek összhangjának biztosítása útján, a vállalat célfeladatokat határoz meg és azoknak teljesítésére erkölcsi és anyagi elismerést biztosít. E célfeladatok alapján alakultak új brigádok, valamint a már meglévők is összeállították vállalásaikat. Vállalásukat a három jelszóra épülve adták meg, melyet a vállalat vezetősége el is fogadott. A vállalat feladatok maradéktalan teljesítése érdekében negyedévenként 114 ezer forint célprémiumot tűzött ki vállalatunk vezetősége, azon brigádok részére, amelyek negyedéves feladatukat teljesítik.

Vállalatunknál 1976. évre 30 brigádban 526 fő versenyez a különböző címek elnyeréséért. De itt hangsúlyozni szeretnénk, hogy a brigádok többsége sajnos nem határozta meg pontosan vállalásában azt a törekvést, hogy a vállalat feladatok teljesítése esetén milyen cím elérését tűzte ki maga elé. A brigádok egyébként az alábbiakat vállalják:

A minőségért

Az előkészítési osztályon két aranykoszorús szocialista brigád dolgozik. Az 1976. évi tevékenységével a „Vállalat Kiváló Brigádjá” elismerést és kitüntetést kívánják elérni. A két brigád szoros együttműködésével pedig a „Szocialista Üzemrész” címet szeretné elérni másodszor. Ezért vállalták, hogy a jelentősen megnövekedett termelési feladatok teljesítése érdekében növelik az egy műszakra jeső termelést, a többlettermelést változatlan időbéres létszámmal, két termelő + egy szervizműszakos munkarenddel oldják meg. A technológiai és műveleti utasítások pontos betartásával, gondos anyagkezeléssel csökkentik a gyártásra alkalmatlan — elázott — mor-

zsalékos dohány mennyiségét és ezáltal az érvényben lévő dohányanyag normákat vállalati szinten tartják. A minőségjavítás terén vállalták, hogy a gyártmányok minőségi mutatói elérik a 3,50 pontot. A gyártmányaink nagyméretű kocsánytartalmú a szabványban előírt értéket nem haladja meg. Bázisszinten tartják a balesetek számát és egyöntetűen részt vesznek a kommunista műszakokban. Szakmai ismereteket bővítenek tanfolyamokon a brigád valamennyi tagja részt vesz. Vetélkedőn vesznek részt. Személyenként nyolc óra társadalmi munkaórát vállaltak. Szociális otthonban lakó idős személyt patronálnak. Üzemeltetéseken vesznek részt, tanulmányutakat, közös kirándulások szerveznek.

A gyártási osztálynak hat brigádjára van. Vállalásuk célja, hogy a kitűzött gazdasági feladatokat az előző évek gyakorlatához viszonyítva hatékonyan, jobb minőségben és olcsó anyagköltséggel hajtják végre. E gazdasági feladataik azonosak a vállalásaihoz, amely kiterjed a termelési terv teljesítésére, a segédanyagnormák betartására, illetve azok csökkentésére, amit a szerződések számmal alátámasztva, részletesen tartalmaznak. A minőségi mutatót továbbfejlesztik, hogy elérjék a minőségellenőrzés által meghatározott 1,10-es átlag minőséget. A kizárt tételek, valamint a balesetek száma nem haladja meg a bázisszintet. Nyolc óra társadalmi munkaórát teljesítenek. A szocialista módon élni, tanulni vállalásaikban megmutatkozik az a cél, hogy magasabb szintet kívánjanak elérni, mert a már megkezdett tanulmányokat messzemenőleg támogatják és elősegítik azok sikeres befeje-

zését. Közös kirándulás, üzemlátogatás, valamint brigádösszejevetel teszik teljessé vállalásaikat.

(Folytatás u 3. oldalon)

Pártvezetőségi ülés

Május 14-én ülést tartott vállalatunk pártvezetősége. A pártvezetőség megvitatta a Központi Bizottság 1971. december 1-i, az üzem- és munkaszervezés megújítására hozott határozata végrehajtásának helyzetét vállalatunknál. Megállapította, hogy az 1976. évi vállalati szervezési terv a pártvezetőség munkabizottságainak javaslatait figyelembe vette, a pártvezetőség célkitűzéseit is tartalmazza.

A pártvezetőség értékelte az április 5-én bevezetett termelékenység-növelő szervezési intézkedéseket is. A már több, mint egy hónapos gyakorlat igazolta a változtatások helyességét. A teljesítmények és a kersetek is nőttek azokon a munkaterületeken, ahol a gépekhez beosztottak létszáma és leladatkora, valamint a teljesítménykövetelmények változtak. Megvitatta a pártvezetőség az I. negyedévi tervteljesítés tapasztalatait és az 1976. év további feladatait. Az első negyedévi tervteljesítést jónak értékelte és elfogadta az éves termelési és fejlesztési célkitűzéseket is.

Irimi Sándor vállalatunk igazgatója, átveszi a miniszteri elismerő oklevelet Vidéki Imrétől, a Dohányipari Vállalatok Trösztje vezérigazgató-helyettesétől. Nagy László felv.

Kitüntették vállalatunk kollektíváját

Miniszteri oklevél a munka ünnepén

Negyvenkét „kiváló dolgozó”

A Pécsi Dohánygyár, az 1975. évi kiemelkedő eredményei alapján elnyerte a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter elismerő oklevélét. Ebből az alkalomból vállalatunk ebédelőjében ünnepséget rendezett a Pécsi Dohánygyár gazdasági és társadalmi vezetése. Az ünnepelt öltött gyári dolgozók és a meghívott vendégek, az üttörök májusi dalokból összeállított műsorát hallgatták meg. Majd Danajka Tiborné, vállalatunk szakszervezeti bizottságának titkára köszöntötte az ünnepség résztvevőit, a meghívott vendégeket. Az ünnepségen képviseltette magát a Dohányipari Vállalatok Trösztje, a tröszt párt- és szakszervezeti bizottsága, az MSZMP Pécs Városi Bizottsága, az EDOSZ, a KISZ Baranya megyei, valamint Pécs Városi Bizottsága is.

A Dohányipari Vállalatok Trösztjének vezérigazgató-helyettese, Vidéki Imre elvtárs töltsölte a tröszt gazdasági és társadalmi szerveinek gratulációját abból az alkalomból, hogy a vállalat ilyen magas kitüntetésben részesült. A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter megbízásából Vidéki Imre trösztünk vezérigazgató-helyettese nyújtotta át az elismerő oklevelet Irimi Sándornak, vállalatunk igazgatójának, aki kollektívánk nevében köszönetet mondott a kitüntetésért.

Ezt követően Irimi Sándor elvtárs értékelte a vállalat 1975. évi munkáját, majd szölt a Pécsi Dohánygyár előtt álló feladatokról, amelynek végrehajtásához további munkasikeret kívánt vállalatunk dolgozóinak.

Az ünnepség végén negyvenkét kapták meg a „Kiváló Dolgozó” kitüntetést. Így: dr. Keszthelyi Lajosné, Móré János, Huber Jenő, Kárpáti Károlyné, Bertram Gáborné, Bércesi Istvánné, Lóász Lajosné, Danajka Tiborné, Mészáros Lászlóné, Kiss József, Solyom Imréné, Nyitrai Miklósné, Puska Ferencné, Cserni Jánosné, Németh Gyuláné, Lotz István, Lorenc János, Winter Vendel, Kovács György, Varga István II., Hirt Tamás, Horváth Tibor, Ulmer Istvánné, Tollas János, Molnár Jánosné, Kiss Deli Tivadarné, Bonyai László, Krizmanics Márkné, Jambrišek Lászlóné, Szilvási Ferencné, Mészáros Jánosné, Raffai Ferencné, Sipaki Lászlóné, Sudár Istvánné, Kovács István II., Csontos Jenő, Ihász József, Balogh Lajosné, Falkenheim Istvánné, Czimermann Tivadarné, Lutz Károlyné és Horváth Tibor.

Az ünnepi alkalomból további 112 dolgozónk részesült pénztudalomban.

B. G.-né

Százezen tekintették meg Pécs testvérvárosában, a szovjetunióbeli Lvovban azt a kiállítást, amelyen megynék mutatkozott be. A kiállításon részt vett vállalatunk is, az általunk gyártott termékekkel. Képünkön a bemutató egy részlete. — Szokolai felv. —

Az üzemi jogsegélyszolgálatról

Tájékoztató, felvilágosítás és tanácsadás

Ötven vállalatnál már működik

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága az 1974. március 19—20-i ülésén foglalkozott a munkások helyzeteiről hozott határozatának végrehajtásával.

Ennek alapján került sor a szakszervezeti jogsegélyszolgálat megszervezésére 1975. január 1-től a SZOT és a munkaügyi miniszter által kijelölt 50 vállalatnál, intézménynél és egy ipari szövetezetnél.

Az 1975. évi tapasztalatok alapján megállapítható volt, hogy a jogsegélyszolgálat hasznos munkát végzett, a szakszervezeti érdekvédelem szervezettébbé tételével is, tovább erősítette a szakszervezetek és a dolgozók kapcsolatát. A jogsegélyszolgálat szervezésének és működésének továbbfejlesztése érdekében 1976. április 1-vel új irányelveket adtak ki. Az új irányelvek alapján fokozatosan 1976. december 31-ig minden „A” és „B” kategóriájú vállalatnál, valamint a legalább 600 főt foglalkoztató ipari szervezeteknél meg kell szervezni a jogsegélyszolgálatot. Ezzel tovább bővül a szakszervezeti jogsegélyszolgálattal rendelkező vállalatok köre. Mi a jogsegélyszolgálat néhány fontosabb vonása?

A jogsegélyszolgálat célja a dolgozók érdekeinek jogi védelme, a jogi tájékoztató, a tanácsadás, a szükséges mértékű segítségnyújtás és jogi képviselet. Rendeltetése az, hogy a dolgozók mind a munkahelyen belüli vitákban, mind a különböző állami szervek előtti ügyekben, eljárásokban és perekben jogsegélyben részesüljenek. Legfontosabb feladata a jogi tájékoztató, felvilágosító, tanácsadó munka.

Természetesen a jogsegélyszolgálat csak akkor láthat el az ügyben, jogvitában, perben képviseletet, ha az adott ügy támogatása nem ellentétes a szocialista erkölcs követelményeivel és a dolgozónak szüksége van a jogsegélyre.

A szakszervezeti bizottság határozhatja meg az irányelvek keretei között, hogy a jogsegélyszolgálat milyen ügyekben járhat el. Néhány példát lásunk az ügyek köréből, pl. gyermektartásdíj megállapítása, gyermek elhelyezése, szülőtartás, házassági perek, építési engedélyezési ügy, gyámhatósági ügy, eltartási szerződések, lakás bérbeadására irányuló szerződések, gondatlanul elkövetett bűncselekmény miatti ügyben képviselet. Az ingatlan vétel-eladásnál magánszemélyek kö-

FELHÍVÁS

Közlekedésbiztonsági hetek

A közúti közlekedés biztonsága, a közlekedő ember életének, testi épségének védelme társadalmi érdek és társadalmi feladat. Olyan tevékenység, amely fokozott felelősségérzettel, fegyelmellett magatartással kívánja a közlekedés iránt és iratlan törvényeinek tiszteletben tartását követeli meg mindannyiunktól. Önmagunk és mások — az egyén és a közösség védelmében.

E gondolat jegyében szervezi május 3—30. között az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács — együttműködve az érintett állami és társadalmi szervezetekkel, intézményekkel, vállalatokkal, szakmai testületekkel — a közlekedésbiztonsági heteket. Az országos akcióprogram általános célja a közlekedésbiztonság szilárdítása, a balesetek megelőzése, csökkentése. A sokrétű és változatos rendezvények — kiállítások, vetélkedők, ankétok, autós-, motoros-, kerékpárostalálkozók, ügyességi versenyek, díjtalan KRESZ-tanfolyamok, tudományos és ismeretterjesztő előadások — abban segítenek, hogy a lakosság valamennyi rétege újabb tájékoztatást kapjon a KRESZ legfontosabb rendelkezéseinek helyes alkalmazásáról, valamint a közlekedéssel kapcsolatos egészségügyi, műszaki és más jogszabályokról. Fontos cél, hogy a közutakon fokozottan érvényesüljön az udvarias, előzékeny — egymás közlekedési igényeit tisztelő és megértő — magatartás.

Hisszük, hogy a közlekedésbiztonsági hetek májusi akcióprogramjának célkitűzése a közlekedés valamennyi résztvevő-

irányelvben meghatározott költe- ségeit.

Milyen a jogsegélyszolgálat szervezete? A jogsegélyszolgálatot a szakszervezeti bizottság hozza létre. A jogsegélyszolgálat ellátására célszerű létrehozni bizottságot, hogy a jogsegélyszolgálat társadalmi jellege érvényre jusson.

A jogsegélyszolgálatot megbízás alapján ellátó személy részére meghatalmazást kell adni.

dr. Simon Gyuláné

Szabás-varrás tanfolyam

Vállalatunk szakszervezeti bizottsága — szem előtt tartva nődolgóink igényeit — szabás-varrás tanfolyamot szervezett. A tanfolyam beindítását megelőzően igen nagy volt az érdeklődés, sajnos az igényeket nem tudtuk minden szempontból kielégíteni. A tanfolyam vezetőjének nagytökéletes leterheltsége, a sokféle munkabeosztás miatt ez alkalommal csak a két műszakban dolgozók részére tudtuk megszervezni a foglalkozásokat.

A tanfolyamon résztvevők igen rövid idő alatt megtanulják az alpműveleteket, a szabásminta elkészítését, már néhány foglalkozás után egyszerűbb ruhadarabot el is tudnak készíteni. Ez anyagi szempontból is jelentős, mert a családon belül hasznosan alkalmazhatják tudásukat, önmaguk és gyermekeik részére el tudják javítani ruháikat.

A tanfolyam vezetője — dr. Szöllösi Kálmán — elégedett a dolgozók munkájával. A szakszervezeti bizottság jelentős anyagi hozzájárulását — a dolgozók nevében is — köszönjük. S. I.

nének megértésével és támogatásával találkozhat majd. Hiszen olyan ügyet kíván szolgálni, amely mindannyiunk közös ügye: a közlekedés biztonsága.

Önmagunk és mások — az egyén és a közösség — védelmében.

ORSZAGOS
KözLEKEDÉSBIZTONSÁGI
TANÁCS
TITKARSÁGA

Nyugdíj előtt

Hartainé a MEÓ-ból

A kertés villák között hirtelen szöknek égnek a toronyházak. Körülöttük még árkok, betonelemek, „tankcsapdák”. Lvov-Kertváros. A Varsány utca 14-ben pedig egy kisebbfajta Dohánygyár található. Nemcsak mert sokan laknak itt az üzemből, hanem mert a hatos számú lakásban Hartai Györgyné, a férje, anyósa mind ott dolgoztak. Kettőn már nyugdíjasok, s Hartainé is hamarosan az lesz. Most még szabadságon van.

— Pillanatnyilag nem érzem, hogy nyugdíjas vagyok. Abban a hitben ringatom magam, hogy ez csak szabadság. Né-

hánszor még be kell menni a gyárba, még ott vagyok a töltőt, mire végleg hazaköltök, már megszokom a gondolatot.

Harmincnégy éve dolgozok ebből a fél emberöltőből. Szonkilen esztendő a Pécsi Dohánygyárban töltöttem.

— Pesten kezdtem a jellegi Beloianisz gyárban. Ekkor még Standard Villamosműveknek hívták, lámpát, lámpát gyártottunk.

— Hogy került Pécsre, miért ilyen messzire az eredetiektől?

— A háború alatt kibáztak bennünket, a rokonokhoz jöttünk le, s itt ragadtam. Férjem is, én is a gyárba kerültünk. A minőségellenőrzést mentem nyugdíjba.

Közben bejött Hartai György. Hármában folytatjuk a beszélgetést. Neki már megszokott állapot a nyugdíj, most felesége edződik a gondolathoz.

— Ne higgye ám, hű unatkozunk. Annyi munka mindig akad, hogy elfoglaljam a napjaimat. Rengeteg kövünk van, sok vár még vásárra. Ha meg ki akar mozdulni hazulról, ott a szünet lehet mit dolgozni.

— Kirándulás, utazás?

— Nem hiszem. Férjem tegy, és az anyósomat se hátrajutok egyedül.

Harmic év alatt rengeteg dolog történt. Egymás szívóvága emlékeznek: a gépek kétszer cserélték ezalatt, kétszer változott a technológia. Nekik a Triumph-ról nem mellterelő, a Skodáról nem autót jut eszükbe, hanem egykori, nehezen kezelhető, hatalmas mosinák. Még emlékszem a „Fényes szelek” korának falujárásaira, agitációra is. Vasárnapjaink voltak.

— A mostani fiatalok könnyebbek, bár amit mi csinálunk, az most a társadalmi munka. Szép, kell is, de idősebbek nem mindig örülnének.

Hárman élnek a Varsányi utcán, szép lakásban. Vannak egy lányuk és egy fiuk, számunkánok. A következő hónapban érkeznek. De a kolléga se feledkeztek meg róluk.

— Háromszor búcsúztattak el — mondja Hartai Gyöngyi —, egyszer a vállalat, egyszer a brigád, egyszer a kolléga. Nagyon szerettem velük együtt dolgozni, jó visszagondolni rájuk. És nem is szakadunk el, hisz többen itt laknak a közelben. Ha összehozták volna a veteránok, a GYES-es anyukákat, nyugdíjasokat is meghívják. A férjem például még most is brigádtól

Szántó Péter

MULAT A KISCOPORT

Egyéves a gyári óvoda

Mint egy régi filmben: a vaskerítés mögött állnak sorban, néznek kifelé az utcára, ahol dagadó izmú munkások csövet fektetnek. Elmélyülten mondogatják: blöm, blöm, blöm. Épp hogy óvodások, nemrég jötték át a bölcsődéből.

— Szervusz bácsi — énekl az egyik, a kórus meg ráfelel: — Szeervusz báocsi!

A pécsi dohánygyár óvodája alig egy éve készült el. 1975. április 29-én adták át a bölcsődével együtt. A gyerekek régen a gyártási épület óvodájába jártak, ez az új épület a gyár beruházási keretéből és rengeteg társadalmi munkából épült.

— Százhárom gyerekünkn van — mondja Majorosi Lászlóné vezető óvónő. — Kor szerint négy csoportba osztottuk őket. Nyolc óvónő, hat dajka, három tagú konyhaszemélyzet foglalkozik velük.

— Mi a különbség az óvónő és a dajka között?

— Az előbbi oktató-nevelő munkát folytat, iskolára készíti

elő a picinyeket, a dajka pedig az öltöztetésnél, étkezésnél és a felügyeletben segít.

Libasor, bal-jobb, bal-jobb, kíváncsi, bámész tekintetek: a nagycsoport a Mecsekre indul. Általában reggel fél hat és nyolc óra között érkeznek a gyerekek. Délelőtt „tanulnak”, bizony komoly dolgokat. Rajzolnak, mintáznak, év végéig a középső csoport már hatig számol, megismerkednek a természetrajz alapjaival is, no és rengeteg verset, mesét hallgatnak. Utána játékok, kirándulás. Százhárom gyerek, a gyárban dolgozó (százhárom) család személfénye. Vajon hányat hoznának még szívesen a szülők?

— Az új létesítmény hatvan, a régi harminc férőhelyes — mondja Majorosi Lászlóné — ebből is látható, már így is sokan vagyunk. Jövőre huszonkilenek iskolába kerülnek, helyettük már huszonkettő jelentkezett a bölcsiből. Hetven kismama pedig GYES-en van, előbb-utóbb az öves varrás is

ide jönnének. Valamilyen megoldást találnak, hogy a gyári dolgozók gyerekeit el tudják helyezni.

Süt a nap, a fű harsogva zöldell, heverésznek, játszanak a kiscsoportosok. Egylőre csak itt, de már készül az új udvar, szintén társadalmi munkában. Lesz hinta, mászóka, betonozott rész, hogy eső után is lehessen játszani, ne kelljen az utcára menni.

Az óvónéni idehívja a kiscsoportot, a gyerekek óvatlanul lezöttöngöttek a fűre. „Csüccs” mondják, láthatóan retszik nekik a szó, nagyokat nevetnek.

— Melyik játékkal játszottok legszívesebben?

— A dömpérrel — mondja morcosan Attila, persze erre a többiek is ezt választják.

Egy kislány tiltakozik, ő a macskát szereti. A cirmos cicót. — És már játszottál vele?

— Még nem. Otthon van. Rétfalvi Andrásné, az óvónéni elárulja, hogy Mónika doktortársat játszik. Ledől a heverőre, és ő a beteg. Mónika zavarban van, igyekszik elbújtatni, aztán mérges lesz, telepszója a cipőmet füvel. Több se kell ennél, nekemugrik a kiscsoport: a húsvéti nyuszi nem kapott ennyi füvet.

— Hiányosságok azért vannak — mondja az óvónéni — például kevés a tornaszor. Mindössze két tornapadunk van. A tanács nem ad pénzt, mondván hogy ez gyári óvoda. Az üzemnek viszont maga az óvoda létrehozása nagy befektetés volt. Hiányzik még a diavetítő, a bábfal. Ez mind kéne, s először azt veszik meg. Lassanként talán jut majd a tornaszorokra is. Mindenesetre nagyon jó lesz, ha elkészül az új udvar.

A törpék megint vonulnak a kerítéshez. „Hova még bácsi?”

— El kell mennem — felelem mentegőzve.

— Nem kell elmenned! — vágja rá Mónika és toppant. A többiek egymásnak dobják a mondatot: — Nem kell elmennem!

Sz. P.

„Tépd ketté” cigaretta

Az előrejelzések szerint, világ dohánytermelése 1980-ban meghaladja a hatmillió tonnát. A világ cigarettagyártói, a termelt dohánymentéség 65 százalékát használják cigaretták előállítására. A kálcinenszentí fogasztás az elmúlt években, a következőkben alakult. Az össz fogyasztásból Európa 36 százalékát részesedik, a „dobogó” márdik fokán áll Ázsia, a 33 százalék részarányával, harmadik az amerikai kontinens, a világ cigaretta mennyisége nek negyedt füstölök el.

Világszerte egyre jobban terjed a filteres cigaretták gyártása. Az NSZK-ban ez arány eléri a 85 százalékot. Új irányzat, a „tépd ketté” garetta. Mindkét végükön füstszűrő kettétörhető, s a káros hatások csökken- tők.

MÁJUS 22.

Kommunista műszak

Az MSZMP Pécs városi Bizottsága óvodaépítési akciójához elsőként vállalatunk kollektívája csatlakozott. A szép összefogás eredményeként 1975 május 1-én átadott gyermekintézmény szőznegy háromtól hatéves gyermek elhelyezését teszi lehetővé vállalatunknál. A becsületes helytállást bizonyítja a tízezer társadalmi munkóra, melylyel dolgozóink — idősebbek, fiatalok — egységes tenniakarással járultak hozzá az óvoda bővítéséhez.

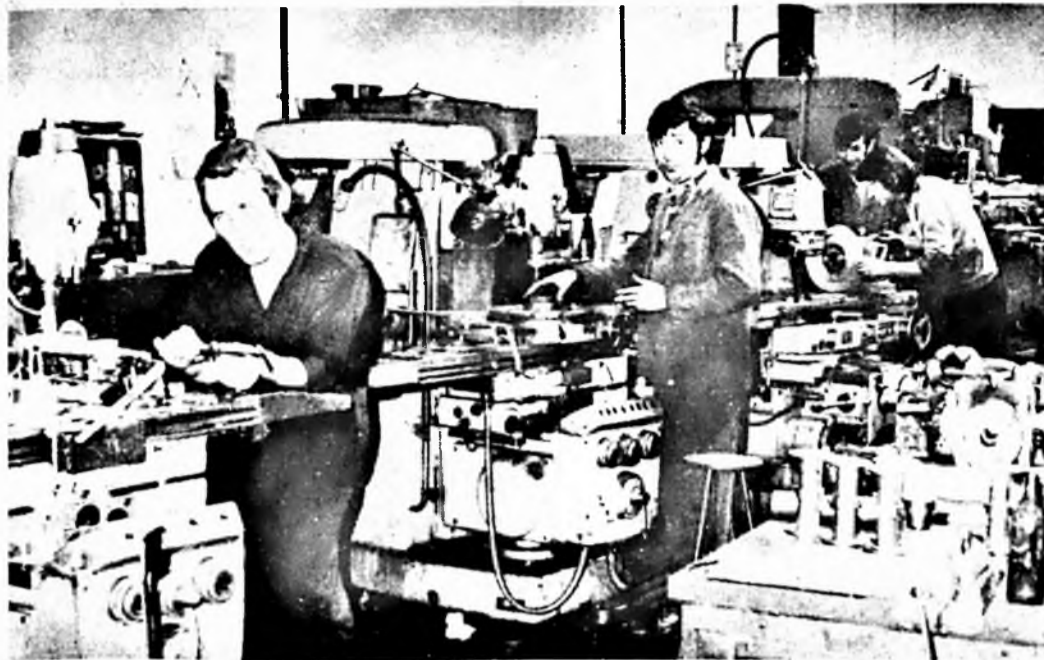
Népesedéspolitikai intézkedések újból felvetik szükségességét a kollektív cselekvési egységnek. Kollektívánk becsületes helytállással tesz eleget a népgazdasági elvárásoknak — kieligítve a fogyasztók igényét — teljesíti cigarettatermelési feladatait. A munkában

családdá összeforralt brigádok — a gyár egész kollektívája — vállalták, hogy az V. ötéves terv minden évében egy alkalommal kommunista műszakon való részvétellel 100 000.— Ft-tal járulnak hozzá az ország, — Pécs város és ezen belül valamennyi dolgozó anya nyugodt munkavégzéséhez azal, hogy a Pécs megyei város Tanácsa részére átutalt összegből a tanács új gyermekintézményeket építhesse.

A tavasz megújulást jelent és ebben az ünlési folyamatban a tettek ismét egységes erővé összpontosulnak, melynek bizonyítéka, hogy május 22-én — szabad szombat — kommunista műszakot tartunk, amelyen vállalatunk valamennyi dolgozója részt vesz.

Az alkatrészigényt képtelen kielégíteni

Bemutatjuk a debreceni központi műhelyt

Sürgős fejlesztésre lenne szükség

Sok gondot okoz a pótalkatrészek beszerzése illetve elkészítése. A gond csak fokozódik, ha a gép külföldi. A magyar dohányipar kellő időben alapította meg a debreceni Dohánygyár területén a Központi Műhelyt 1966-ban. A Központi Műhely elsődleges feladata pótalkatrészellátás a négy dohánygyár részére. A műhely gépi és személyi adatai a következők: 11 db esztergaped, 8 db marógép, 1 db furat és palástköszörő, 1 db lefejtő marógép, 1 db edzőke-mence, 18 fő esztergályos, 15 fő marós, 5 fő géplakatos, 9 fő lakatos szakmunkás. A szakmunkásokat irányító személyzet két fő művezető, két fő technológus, egy fő minőségellenőrző, három fő adminisztrátor és egy raktárosból áll. Rendelkezésre álló hasznos alapterület 570 m². A műhely két műszakban dolgozik.

Ennek a 60 fős (bőven számított) szakmunkásábrának kell szerény gépparkjával (egyes típusok öregék és rozszak) ellátni negyvenféle géptípust pótalkatrészel. Az alkatrészigény évi 3000—3500 db. Ezzel szemben jó ha évi 2400—2600 alkatrészt tudnak gyártani.

Dohányipari gépeink — főleg az utolsó négy évben üzembeállítottak, igen bonyolult, anyagigényes és lelkiismeretes kezelést kívánó gépek. Minden alkatrésze minőségi acélanyag, edzett, köszörült, illesztett és csereszabatos. Az alkatrészeket előállító cégek — HAUNI, SKODA, NAGEMA — nagy-sorozatban készítik, olyan gépeken ami mellé a szakmunkás csak azért áll oda, hogy beindítsa. Ezek a gépek programvezérlésű maró, másolómaró, fogazó és köszörűgépek. Tulajdonképpen a Központi Műhelynek azonos minőségű pótalkatrészeket kellene biztosítani olyat, mint az import alkatrészek. Ezt nem lehet elvárni egy ilyen gyenge szerszámgépparkkal rendelkező műhelytől. Ennek ellenére a műhely képes bonyolult sokféle, de pontos megmunkálást kívánó alkatrészeket elkészíteni. (Erre jó példa a 12.13-as MAX V-ös tolódobjai). Természetesen előfordul az is, hogy részben vagy teljesen rossz alkatrész készül, de ez visszavezethető rajzhibára is. Erdemes egy kis összehasonlítást tenni. Saját gyárunk TMK létszáma 70 fő, 3 db esztergapeddal, 1 db marógéppel. A gyári létszám 10%-a. Több munkása van mint a Központi Műhelynek, gépparkja 20%-a a Központi Műhelynek. Az iparban durván 2000 fő dolgozik gyártó, — csomagoló, — előkészítési gépek mellett.

Biztos, hogy többet és jobbat tudna termelni a Központi Műhely, ha az ipari létszám 8—10%-a lenne a műhely lét-

száma, természetesen megnövelt gépparkkal.

A debreceni Dohánygyár helyzeti előnyét kihasználva több szolgáltatásban részesült mint a többi gyár. Jó példa erre, hogy március hónapban a debreceni Dohánygyár részére 180 db alkatrész készült a többi három gyárnak együtt 110 db.

A megoldást a géppark és a szakmunkáslétszám növelése adná. Jelenleg mindez tervezés alatt van. Féltő, hogy mire a fejlesztés megvalósul, addig a gyárakban a kieső időből származó veszteségek növekedni fognak.

Jelenleg az alkatrészrendelés és átvétel a következő rendszer szerint történik. Az alkatrészt lerajzoljuk, a rajzot sokszorosítjuk, és minden félévben a raktári készlet-fogyástól függően megrendeljük a Központi Mű-

helyből. Ez így leírva nagyon rövid, de a valóságban 3 hónaptól másfél évig terjedő időt jelent.

Az alkatrészátvétel a Központi Műhelyben történik minden hónapban. Miután az alkatrészt a szakmunkás önméregyszer ellenőrzi és csak ezután kerül raktárba. Ezután veszem át személyesen. Az alkatrészt egyeztetem a rajzzal, túrésezt méretek mértem és amennyiben jó, elcsomagolom, ládába teszem, amit később vagy rögtön hazaszállítunk.

Ma, őtértek az alkatrészekkel kapcsolatos problémákra. Hiába van a legjobb rajz, a leggyorsabb ügyintézés, ha a Központi Műhely nem vállalja — az okok különbözőek — az elkészítést, vagy más vállalatnál való elhelyezését. Jelenleg nincs külön anyagbeszerző-

je, kooperátora, aki csak a Központi Műhely anyagigényével törődne. Most minden gyár külön próbálja megoldani saját problémáját. Az érdekes az egészben az, hogy a külön-külön indított szálak végül is azonos gyártó vállalatokhoz futnak be. Ez nem jó egyik félnek se, de jelenleg ez a helyzet. A hibát ott kell keresni, hogy nincs a Központi Műhelyben egy kooperátor, aki együtt intézné a féléves igényeket, elhelyezné a kritikus alkatrészeket legyártásra.

A legutolsó igazgatói tanácsülés foglalkozott a cikkben említett problémákkal. Reméljük, hogy ennek hatására időben születnek döntések, intézkedések, amelyek megoldják az alkatrészellátás gondjait.

Nagy László

Félezen — harminc brigádban

(Folytatás az 1. oldalról)

A papírosztály feladatának lúzte ki az 1976-os évre, hogy az előírt termelési programot teljesíti, a filterrúd átmérőjének, hosszának, kitöltésének előírás szerinti betartása mellett. Továbbá vállalásukban szerepel, hogy a technológiai fejelem fokozott betartásával és a krepp-selajt csökkentésével az anyagnormák betartásra kerülnek. A brigádok tagjai személyenként nyolc óra társadalmi munkát végeznek.

Patronálás

A Tüzer utcai szociális otthonban lévő két fő dohánygyári nyugdíjast patronálják. Kollektív üzemlátogatásokon vesznek részt, valamint családi összejöveteleket rendeznek. Beteg brigádtársait rendszeresen látogatják. A brigádok tagjainak többsége tanul, vagy képezi magát, különböző szintű iskolákban, tanfolyamokon.

A szerviz-műszakban egy brigád dolgozik. Vállalásuk kiterjed az üzem területén működő termelő gépek karbantartására, azok üzembiztos munkátételére. Ezzel azt kívánják elérni, hogy meghibásodásból eredő állásidőket csökkentik, a gépek kipróbálva, üzembiztosan működjenek, valamint az átbocsátóképesség növekedjék. A vállalat éves tervének teljesítése érdekében vállalták, hogy a gépkipróbálások alkalmával 160 millió darab cigarettát gyártanak le, s a csomagolás 130 millió darab cigarettát csomagol be. A rúdgyártóban 22 millió filterrudat állítanak elő, az éjszakai gépkipróbálások alkalmával. Szocialista módon élni és tanulni vállalásuk bizonyítja a brigád kollektív szemléletét, amely biztos alapja, hogy növekvő gazdasági, politikai és erkölcsi feladatainak maradéktalanul eleget tudjanak tenni.

Túlóra nélkül

A csomagolási osztályon három munkaverseny vállaltás van, amely a három brigád egyöntetű feladatát tartalmazza. Céljuk a magasabb brigád-cím elérése. Hogy a magasabb címet elnyerjék, azért vállalták a termelési program maradéktalan teljesítését, illetve túlteljesítést; s mindezt az osztály hibájából felmerülő túlóra felhasználása nélkül. Címjelzők, alufólia, béléspapír, valamint celofán felhasználás vonatkozásában vállalták, hogy az egységre eső költségeket az anyagnormákhoz képest csökkentik. Átlagos minőségi mutatójuk a 3,50-es gyári átlagnál alacsonyabb nem lesz. A tárgyévben balesetmentesen kívánnak dolgozni. A KISZ, a szakszervezet, és a pártoktatásokon a lehetőségekhez mérten résztvesznek. Kollektíven vesznek részt a vállalat által kezdeményezett társadalmi munkákban, kommunista műszakokban.

A műszaki osztályon 63 fővel három brigád dolgozik. Feladataik, vállalásaik brigádként változik, de elmondhatjuk rólok, hogy egy célkitűzést szolgálnak. Hogy a vállalásukat maradéktalanul teljesíteni tudják, a szoros együttműködés, a határidők pontos betartása szükséges. Tevékenységük kiterjed a TMK munkáktól az energiatakarékossáig; feladatuk és munkák pontos és határidőre történő elvégzése.

A minőségellenőrzési osztály Tabak brigádjának feladata, — amit vállalásuk is tartalmaz — a vállalat nyersanyagkészletének, valamint a késztermék minőségének vizsgálata. E vizsgálatokról a rendszeres tájékoztatás megadása az illetékes osztályoknak, hogy azok időben intézkedni tudjanak a hiányosságok megszüntetésére; e vállalásukat névszerűen tették meg. Ami biztosítja azt,

hogy értékelésüket mindenkor egy-egy munkafázisban pontosan meg tudják adni, a hiányosságokat azonnal ki tudják küszöbölni. A brigád tagjairól elmondható az is, hogy a hatékony munkavégzés érdekében mindenki tanul, vagy képezi magát tanfolyamon. A szocialista módon élni vállalásukat tizenkét pontban tették meg. E vállalásuknak minden pontja olyan konkrét feladatokot tartalmaz, amely biztosítja részükre, hogy teljesítésük után a magasabb brigádcím tulajdonosai lehetnek.

Az anyagmozgatási csoportnál 1976-os évben négy brigád dolgozik. Az évről évre emelkedő feladatok és azok maradéktalan elvégzése érdekében tették meg a brigádok vállalásaikat. A termelés folyamatos biztosítása érdekében a „lekért” napi nyersanyag mennyiséget időben, folyamatosan biztosítják. Az elosztók a diszpozíciókban igényelt cigaretta mennyiséget időben és maradéktalanul megkapják. Biztosítják, hogy a nyersanyag, valamint készáru szállítás és tárolás során minőségi romlás ne következhesen be. A rendelkezésükre álló munkaeszközöket megkímélik és rendszeresen karbantartják. Mindezt úgy kívánják elérni, hogy üzemi baleset ne forduljon elő. A brigádok tagjai szakmai és politikai oktatásban vesznek részt, havonta egy alkalommal alapfokú politikai szemináriumokat tartanak. Tíz óra társadalmi munka elvégzését vállalták brigádként.

A gondnokság három brigádjának vállalása a kertészet, rendészet és a takarítók feladatait tartalmazza. E feladatok teljesítése, valamint a kollektív szellem megszilárdításával a brigádok oly teljesítményeket érhetnek el, hogy a jövőben, mint szocialista brigádok tevékenykedhetnek.

Kovács Jenő

VIDÁM MÁJUS ELSEJE

Indulásra várva...

Szervusz fotós!

Vállalatunk dolgozóinak menete a Széchenyi téri díszmegalvány előtt.

Edes álom...

Nagy László képriportja

HÍREK

— De szép lufid van! Nagy László felv.

— A KISZ IX. kongresszusa tiszteletére vállaltunk KISZ-szervezete május 8-án politikai vetélkedőt szervezett. A versenyző gyári fiatalok közül az első helyet az előkészítés csapata szerezte meg.

— „Kongresszusi kupa” labdarúgó verseny. A KISZ IX. kongresszusa számára rendezett „Kongresszusi kupa” labdarúgó versenyt, a II-es alapszervezettel kapcsolatot tartó 500-as Szakmunkásképző Iskola mechanikai műszerész osztálya nyerte.

— Tanulmányi kirándulás. A MEM Mérnök és Vezetőképző Intézete felsőszintű vezetőképző tantolyamának harminc fős csoportja látogatást tett vállalatunknál. A vendégeket Várhelyi József Iámérnök tájékoztatta az üzem- és munkaszervezési tevékenységünk módszereiről és eredményeiről. A tantolyam hallgatói magtekintették gyárunkat is.

— Angol szakszervezeti küldöttség. Május 21-én gyárunkba látogatott az angol Dohánygyári Dolgozók Szakszervezetének elnöke és két munkatársa. Megismerkedtek a gyártási folyamatokkal, a munkakörülményekkel és élénk érdeklődéssel tanulmányozták vállalatunk szociális létesítményeit: az üzemi konyhát és éttermet, az üzemi orvosi rendelőt, valamint a bölcsődét és a gyári óvodát.

— Nyilvános pártnap. Dr. Dabronaki Gyula, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke volt az előadója a vállalatunknál május 19-én rendezett pártnapnak.

— Természettjárás. A KISZ Pécs városi Bizottsága által rendezett kongresszusi túrán közel kétszáz üzemi munkásfiatal és diák vett részt. Gyárunk női csapata az első helyen végzett.

— Előadás. Értessítjük szocialista brigádjainkat, hogy a Hazafias Népfront május 27-én délután hat órakor a Megyei Tanács nagytermében (Szechenyi tér 9.) előadást rendez: amelyen ismertetik a helsinki békekonzferencia záróokmányát. Az előadásra való részvétel jól beilleszthető a brigádok vállalásaiba. Kérjük dolgozóinkat, hogy az előadásban minél nagyobb számban vegyenek részt.

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság
Felelős szerkesztő: Salamon Gyula
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Felelős vezető: Meilés Rezső

ISMÉT FOCI!

Négy mérkőzés, 25 százalékos eredmény

Kesztyűgyár 1.—Dohánygyár 0:3.
Dohánygyár—B. m. Tervezők 3:2.
Sopiana—Dohánygyár 0:1.
A B. m. Tervezők és a Sopiana ellen elért eredmény igen jól jöhet a végső elszámolásnál. Mindkét csapat komoly játékerőt képvisel. A Sopiana tavaly még az I. osztályban játszott. Április 16-tól az EDOSZ kupában is elkezdődtek a mérközések. Eddig négy mérkőzést játszottunk, az eredmény csak 25 százalékos. Már az elején talákoztunk a nagy riválissal, a Sörgyár csapatával. A szerencse elpártolt tőlünk. A kidolgozott helyzeteket nem tudtuk értékesíteni. Ez megismétlődött a Húspár ellen is.

Eredmények:
Sörgyár—Dohánygyár 1. 1:0.
Dohánygyár 1.—Tejipar 4:0.
Sütőipar—Dohánygyár 1. 2:1.
Húspár—Dohánygyár 1. 1:0.
A góllövők közé eddig csak ketten iratkoztak fel: Milkovics 8; és Albrecht 4 góllal.

Városunkba látogatott Lvov testvérmegye negyven fős turista csoportja. A szovjet fiatalok megtekintették a Pécsi Dohánygyárat is, majd az ifjúsági klubban találkoztak a munkásfiatalokkal, ahol köztelen és közvetlen beszélgetés alakult ki a vendégek és a házigazda kisaszerek között. A képen ajándékokat cserélnék a fiatalok.
Fotó: Nagy László

Tűzvédelmi tudnivalók

A tűzosztályok fogalmának bevezetésével a tüzesetek közt el igazodást, tájékozódást, rendszerezést lehet könnyebbé tenni. A éghető és ezért szükség esetén oltandó anyagokat hét tűzosztályba soroljuk.

- A) Szilárd éghető anyag: fa, farost, műfa, papír, textil.
a) 1. dara, korpa, bőr, eny.
- B) Tüszveszélyes folyadékok: benzín, benzol, petróleum, nyelő olaj.
b) 1. hő hatására folyékonyvá váló anyagok: zsír, viasz, ganta, szurok, pakura.
- C) Éghető gázok: propán-bután, metán.
- D) Éghető könnyű fémek: magnézium, aluminium, titán, lítium.
- E) Elektromos berendezések: generátor, transzformátor, tá vezetékek, motor, kábel.
e) 2. világítási és erőátviteli kapcsoló, elosztó szerelvények, vezetékek.
- F) Éghető porok: szén, cukor, gumi, liszt.

A tűzoltókészülékek csoportosítása többféle szempont alapján történhet. Minden csoportosításnak megvan a szükségessége létjogosultsága. Ezek a csoportosítások a következők: az oltóanyag villamos áramot vezető tulajdonsága, a készülék önsúlyja (méret nagysága), valamint a készülék töltet nagysága szerint.

Hajtóanyagtartálynak rendszerint gázpalackot használnak. Ezért ezekre a gázpalackokra vonatkozó összes előírás alkalmazni kell. A hajtóanyag tartály elhelyezhető az oltóanyagtartályban is (besüllyesztett kivételben — ütőszegecs lyukasztatás).

Ha a hajtóanyagtartály kívül van elhelyezve, akkor védőköpenybe kell burkolni, alján 20 mm-rel érjen túl, felül a nyakra kezdetéig. E védőköpeny védi a palackot az oltóanyag behatásoktól, működéskor az oltó személy kezét védi az esetleges rágyástól.

A biztonsági előírások közül a legáltalánosabb követelmény, hogy a készülék anyaga, szerkezete, kivitele olyan legyen, amely a használó, ellenőrző, karbantartó személyen sérülést ne okozhat.

A készülék légtérbere dugós, vagy hasadólemez szerű szeleppel kell szerelni. A 20 liter ürtartalmú oltóanyag tartályba két egymástól független biztosító szelepet kell beépíteni (1 dugós, hasadó szelep).

A szabvány meghatározza a tűzoltókészülékek szerkezetét és kivitelezésének során a következő előírásokat:

Sok olyan dolog is van, melynek ismerete feltétlenül szükséges a készülékekkel dolgozó és felhasználók számára. A követelmények szerint lehet csoportosítani: oltóanyagtartály, hajtóanyagtartály, biztonság, szelepek, fémzárolás (plombálás), jelölések, színjelölések és töltetössomagok.

Az oltóanyagtartály általában acélelemezéből, hegesztett kivételben készíteni. Az oltóanyagtartály fedele és az alja kifelé domború legyen. Az alján talpgyűrűt kell alkalmazni. A felfűlő szelep süllyesztéssel, vagy kemény forrasztással kell felerősíteni. A gázpalackokra minden szerelvényt és tartozékot csatlakozással szabad rögzíteni. A készülék külső felületét a környezeti ártalmak ellen időállóvá (rozsdamentessé) kell tenni. A belső felületét a töltet vegyi hatása ellen védőbevonattal kell ellátni.

Ezenkívül tűzvörös színűre kell festeni, majd időállóan lakozni is kell.

A tűzoltókészülékeknek 25°C hideg, 40°C meleg közötti hőmérsékleteken belül működőképesnek kell lenni.

A tűzoltókészülékekről mindenek előtt tudnunk kell azt, hogy azok általános használatra, vagy pedig különleges célra készültek. Az általános használatra készített készüléktől meg kell különböztetni, hogy a tüzet rendszeresen és sikeresen eloltja, az ember szervezetre sem a tároláskor, sem a használatkor veszélyt nem jelent.

Hasadó lemez biztosító szeleppel kell ellátni a szén-savpalackot (CO₂) is. 190 kp/cm² túlnyomáson kell felhasadnia. Ennek az előírásnak betartása feltétlenül szükséges azért, hogy tüzet eloltás közben bentmaradt készülékek szén-savpalackjai ne okozzanak robbanást, hanem a hő hatására önmagukat hasadóval ürítik ki. Minden biztosító szelep külső látható részén fel kell tüntetni azt a nyomásértéket, amelynél a szelepek nyitnia kell (zöld jelzőtárcsa alkalmazásáról ismerni a megjelölést).

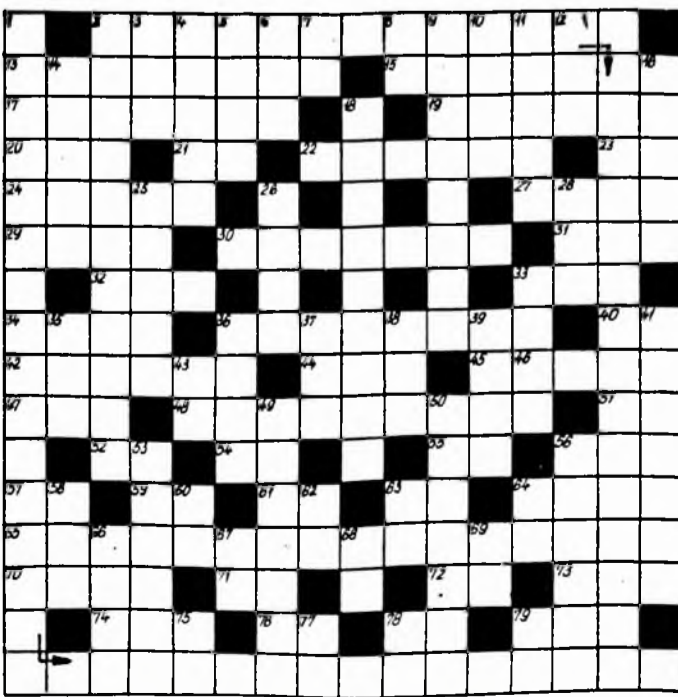
A készülékeken csak olyan szelepeket szabad alkalmazni, amelyeknél a szelepek balra forgatással nyit, jobbra forgatással zár. Követelmény még, hogy a szelepek 45°-ig szabadon fűlő legyen (holtjáték).

**DOHÁNYOZNAK-
AZ ORVOSOK?**

Napjainkban már nincs ember, aki a cölfolhatatlan birtoknyiték látván ne lenne meggyőződve a dohányzás káros voltáról. A dohányzásról le kell szedni azonban nem mindig könnyű. Ez a magyarázata annak, hogy akad orvos, aki az ifjúságnak lelkes és meggyőző előadást tart a dohányzás ártalmairól, de nikotintra éhes várja az előadás végét, hátrágyúthat. Eppen ennek ellentmondásának látván vizsgálta meg dr. Pákozdi Lajos, a keleti Állami Gyógyintézet igazgatója, az ország vezető orvosainak dohányzási szokásait.

Ime az eredmény: A 800 küldött kérdőívre 500 vezető orvos válasza futott be. 472 válaszadó volt férfi és 28 nő. A nők bizonyítékul, hogy vezető orvosaink nem szemforgató szentek, kiderült, hogy kétharmad részük, pontosan 348 dohányzik. Közülük 180 volt fiatal, 268 dohányzott, de leszokott.

Keresztrejtvény

Vízszintes: 2. A megfajtás első része (záró betűk: z, s). 13. Elorzott. 15. Lelcse. 17. Le szándékozott. 19. Elliseri hibáit. 20. Borít. 21. Szalmozás hang. 22. Hivatja. 23. Ellenérték. 24. „A” szácska. 27. Ne édeset. 29. Kábit — fordítva. 30. Nem fontos felület. 31. Lásas széllel. 32. Eteliszitó névelővel. 33. Becézett Izabella. 34. Nem szorít. 36. Durva felületű. 40. Osztrák folyó. 42. Billegeti magát. 44. Irország hadserege. 45. Nem pontosan. 47. Erőteljes. 48. Levagdosta. 51. Talmi. 52. A vízszintes 65. sz. 3. és 11. betűje. 54. Növény része. 55. Elad egymúmetűt. 56. A leírása. 57. Allóvíz. 59. Skólahang. 61. Vastag gally. 63. Európai nép. 64. Szűli — az állat. 65. Törvényes úton épült hétvégi ház (két szó). 70. Észak-angol (NORD). 71. Igeközlő. 72. Csó széllel. 73. Világos angol sör. 74. Országos Energiaelosztó Központ. 76. Kerti munkát végez. 78. Kötőszó. 79. Azonosok.

Függőleges: 1. megfajtás második része (záró betűk: K. E. T. T. O. P. A. E. P. S.). 2. Minden vitánál ebből kell kiindulni. 3. Andorka páros betűl. 4. „A” dugó anyaga. 5. Főnök. 6. Y. I. T. 7. Strasse rövidítése. 8. Képzett mássalhangzó. 9. Lázadó. 10. Nem kell éhenhalnia. 11. A görög városállamokat neveztek így. 12. Kozák közepe. 14. Leete — régiessen. 16. Fűtődér. 18. A szövedőforduló. 25. Kevert szita. 26. Idegen sör (BEER). 28. Sivatagi pihenő. 33. Légi — idegen szó. 36. Lát. 37.

Állófilm. 38. S. A. A. 39. Kevert téka. 41. Becézett Kornéla. 43. Nem valódi. 46. Kréta magánhangzó. 49. Előszámu munkahely. 50. A Dunazug-hegységhez tartozik. 53. Táplálék. Állit — szó a halotti beszédből. 58. Yoko ... Angliában élő japán festőművész és énekesnő. 60. Juttat. 62. Kettős mássalhangzó. 63. Aroma. 64. Klasszikus kötőszó. 66. A függőleges 5. sz. keverve. 67. Egy-mászt előző betűk az ABC-ben. 68. Tova. 69. A táviratban toe. 75. Kád széllel. 77. Kettős mássalhangzó. 78. Az író teszi. 79. Asszonynev képző.

Beküldendő sorok: vízszintes 2, és függőleges 1. sz. sorok helyes megfajtása 1976. június 10-ig.

A helyes megfajták között jutalomkényveket sorsolunk ki. Az előző számokban megjelent rejtvény helyes megfajtása: Amióta a tükröt feltalálták, fölőszleges másokon nevéni.

Könyvjutalmat nyertek: Darkó Katalin 4400 Nyiregyháza, Derkovits u. 87. Bán Erzsébet 7625 Pécs, Vak Bottyán u. 47. Nagy Józsefné IV. 7628 Pécs, Tárnai u. 8. Veress Győzőné 7630 Pécs, Bor u. 68. — Takáts —